

1. března 2020

1. neděle postní, Invocavit (Vzývati mne bude a vyslyším jej. Ž 91,15)

Introit: Obřezte tedy svá neobřezaná srdce a už nebuďte tvrdošíjní. Vždyť Hospodin, váš Bůh, je Bůh bohů a Pán pánů, Bůh veliký, všemocný a vzbuzující bázeň, který nebere ohled na osobu a nepřijímá úplatek, ale zjednává právo sirotku a vdově, miluje hosta a dává mu chléb a šat... (Dt 10:16-21)

Píseň: 178 *Krásná je modrá obloha*

Modlitba:

Pane Bože,

děkujeme za smysly, kterými vnímáme, kterými jsme spojeni se světem a s lidmi kolem sebe. Smysly jsou nám okny, kterými přicházejí podněty, novinky, krása. Krásná modrá obloha, čerstvý sních i záblesky jara, ranní svítání, hudba, barvy, dobré knihy... a spousta dalšího... přináší radost, ožívuje. Děkujeme za to, co můžeme přijímat, vnímat.

Mnohé události a informace ale přinášejí znepokojení, strach, bolest. Dělalí nám těžkou hlavu, svírají srdce. Ty to víš. I naše vlastní nemoci, slabosti a viny znáš. Myslíme na ně... Přinášíme ti je... Prosíme, pomoz. Prosíme, odpusť.

Přišli jsme, abychom se soustředili na tebe. Prosíme o vnímavé srdce. Dej nám zaslechnout ten tichý hlas, který nám zvěstuje, že život má svůj cíl (jak jsme to zpívali). Amen.

Čtení: 1 Kr 17,1-24

Píseň: Svítá 355 *Vlak Boží*

Text: Lk 7,11-17

Kázání: Potkávají se. Dva davy lidí.

Jeden dav doprovází Ježíše. Jdou od Kafarnaum do městečka Naim. Je to asi 40 km. Někteří jdou s Ježíšem celou cestu, další se přidávají postupně. Zpráva, kdo je to Ježíš, se šíří. Cestu víry má (máme) každý jinou. Někomu je jasné, že pro něj je Ježíš ta pravá cesta, někdo už dlouho hledá, někdo se přišel zatím jen nezávazně podívat.

Tento pestrý průvod kolem Ježíše se setkává s jiným průvodem. Smutným. Ježíš zastavuje u pohřebního průvodu.

Ta zoufalá plačící vdova asi Ježíše nevolala. Možná nevěděla, že by mohla volat. Nebo možná volala, prosila, možná i ona vzkazovala Ježíši, že její dítě je nemocné (jako vzkazoval setník o svém sluhovi – předcházející příběh), ale k Ježíšovi se to nedostalo nebo ho někdo zdržel. Možná si netroufala nebo neměla čas, peníze, člověka, který by vzkaz vyřídil. Ale Ježíš přišel. Jako by náhodou šel kolem toho, kdo ho potřebuje. Vidí její pláč a sou-cítí. Neplač. Ježíš zkouší ztlumit kvílení zoufalé matky.

Potom potichu, pouhým dotykem mář smuteční průvod zastaví. Přeruší nezadržitelný sled okolností. Nemoc – smrt – pohřeb. Zoufalství, samota. Tak to v našem světě chodí. Ježíš se ale dotkne mář, rozjeté směřování onoho bytí k smrti je najednou zastaveno. Výhybka přehozena.

A pak řekne: Chlapče, pravím ti, vstaň!

Mrtvý se posadí a začne mluvit. Jak to bylo s chlapcem v životě doteď? Mluvil? Byl jeho hlas slyšet? Poslouchal ho někdo? Nevíme, jak byl chlapec starý, jaké vztahy byly mezi ním a matkou. Rozuměli si? Měli se rádi? Mluvili spolu? Nedovíme se to. Čteme jen o zoufalství matky – vdovy, která přišla o syna a tím i o budoucnost. Syn byl její budoucnost.

Matka přestala plakat a chlapec promluvil. Ježíš jí ho vrátil. Odkud se chlapec vrací? Nepíše se tu nic o světě mrtvých, kde chlapec byl. Je to příběh o lidech živých, o nás, o světě, který známe. Ne o záhrobí. Ježíš vrací dítě matce. Dítě, které nějak proměnil. Nečteme ani, co byla ta slova, která chlapec řekl jako první. Bude mluvit o Ježíši, který ho zavolal k životu? Život pokračuje. Možná bude v něčem jiný. Setkání s Ježíšem lidi mění.

Jak čteme a slyšíme ten příběh dnes? Jak mluví do našich zoufalství, pláče, kvílení, ztrát, beznaděje? Jak mluví do našich starostí a strachů z nemoci, budoucnosti, samoty?

Ježíš se objevil u smutečního průvodu, aniž by ho někdo volal, zval, aniž by se někdo modlil. Na místě, kde je nám nejhůř, je nějak Bůh s námi. Je s námi, když jdeme ve smutečním průvodu, když nás na ramenou tlačí "máry".

Ježíš vidí plačící matku a je mu jí líto. Pán Bůh vidí a soucítí s člověkem. Tiší pláč. Myslím, že to není zákaz plakat. Je to výzva přerušit kvílení a aspoň maličko se otevřít. Pootevřít oči a zahlédnout, že svět ještě neskončil. Ježíš zastavuje průvod. Svitne naděje. Objeví se (ještě) jiná možnost, další cesta, jakési východisko. Pootevřou se dveře. „Aha, i tak je to možné.“

Ježíš vrátil ženě naději. Nezůstane sama.

Připomíná mi to zprávu o Ježíšově ukřižování v Janově evangeliu. Ježíš visí na kříži, pod křížem je matka Marie a Ježíšův milovaný učedník. Ježíš je dá dohromady. „Hle, tvůj syn. Hle, tvá matka.“ Nezůstanou po jeho smrti zoufale sami. Jedna z možností, jak i my můžeme zmírnit to, jak ztráta blízkého člověka dopadá na pozůstalého. Ukázat/dokázat mu, že není sám. Ježíš nesestoupil z kříže, aby dál žil, ale jako ti žijící se můžeme navzájem podpírat. Těšit plačící, doprovázet. To není málo.

Zástup kolem. Pohřební průvod. Doprovázeli matku, aby nebyla sama. Je to tak správně. Sdílená bolest se nese o něco lehčeji. I do života těch doprovázejících vstupuje Ježíš. Zastavil je. A pak byli u toho, co se stalo!... Zmocnila se jich bázeň a oslavovali Boha. "Veliký prorok povstal mezi námi! Bůh navštívil svůj lid!" Možná si vzpomněli na Elijáše a příběh o vdově ze Sarepty. Mluví o Božím navštívení. To není pohroma (jak se někdy toto sousloví používá) – ostatně ta vdova ze Sarepty se také nejdřív na Elijáše zlobí, že k ní vůbec chodil... „To jsem mohla tušit, že to dopadne špatně... Pěkně děkuji za tvou návštěvu...“

Začala doba postní. Blíží se Velikonoce.

Už od podzimu zde v kostele o nedělích čteme a snažíme se porozumět příběhům z Lukášova evangelia. Podle těch příběhů je většinu doby Ježíš na cestě. Setkává se s různými lidmi. Přichází do různých situací. Až dojde do Jeruzaléma... Víme, co bude následovat. Ukřižování, smrt.

K Ježíšovi se cestou přidávají různí lidé. Některé si povolal, některé pak i vyvolil, aby mu byli blízko. Někteří se přidali jen tak sami. Třeba na chvíli. Z různých důvodů. Ježíš je nevyhání. Nevíme, kdo z těch dvou zástupů, o kterých jsme dnes četli, šel dál s Ježíšem. (Také) se smíme přidat.

Co nám může do doby postní říct dnešní příběh? (O postu v něm nic není.)

Na cestě s Ježíšem buďme s lidmi. Doprovázejme. Ty smutné a plačící, všelijak ztracené, zoufalé. Rezignované. Půst – čas k doprovázení.

Půst nám může být dobou (častějších) modliteb. Proseb o pokoj. Pokoj pro sebe, pro náš neklid. Pokoj pro lidi, kteří mají strach a někdy nemají daleko k panice. V současnosti například z šířícího se onemocnění koronavirem.

Ježíš se setkal se smutným kvílícím zástupem. Tomuto zástupu Ježíš přinesl pokoj. Prosme Ježíše, aby přicházel - k nepokojným zástupům. Svět (to je možná moc velké slovo – spíš jde prostě o lidi kolem nás) potřebuje naše modlitby.

Lidé okolo Ježíše, kteří se stali svědky oživení mrtvého chlapce, se radovali, že Bůh navštívil svůj lid. Boží návštěva není žádná epidemie nebo katastrofa, ale právě do těch katastrof Bůh přichází. (Eliáš slyšel Hospodinův hlas až po větru, vichřici a zemětřesení. Ty úkazy ale možná učinily Elijáše vnímavějším pro slovo.)

Prosme o citlivost, vnímavost pro Boží přicházení, o naději a pokoj, abychom ho měli v sobě a měli i na rozdávání.

Bůh nevrací matkám všechny mrtvé syny, ani tehdy nevracel, takový je život, Boží navštívení často nejsou tak velkolepá, okamžitě viditelná, často tomu nejsou svědky žádné zástupy. Postní výzvou nám může být třeba: prosit o Boží navštívení pro ty, kdo jsou smutní, zoufalí, nemocní. Pane Bože, přicházej prosíme. Amen.

Píseň: 643 *Když soumrak zháší*

Ohlášky, sbírka

Píseň: 190 *V své rozličné úzkosti*

Přímluvná modlitba, Otče náš

Poslání: Ježíš říká: Já jsem ta cesta, pravda i život. (Jan 14,6)

Požehnání: V rukách Hospodinových jsou časové tvoji. On tě vytrhne z ruky nepřátel. Osvítí tvář svou nad služebníkem svým, zachová tě pro milosrdenství své. (podle Ž 31,16-17)

Píseň: 176 *Někdo mě vede za ruku*